

Esports | | Actualitzat el 21/12/2019 a les 09:00

Les víctimes futbolístiques del tràgic final del matrimoni Ceaucescu

Ara fa 30 anys, en plenes festes de Nadal de 1989, Romania va viure una revolució que va comportar l'execució sumaríssima del matrimoni Ceaucescu, la mort de més d'un miler de ciutadans i la dissolució de dos clubs de futbol acusats de gaudir dels favors del règim

El judici sumaríssim contra Nicolae i Elena Ceaucescu | Pinterest

El 21 de desembre de 1989, ara fa tot just tres dècades, el poder romanès que des dels anys seixanta havien exercit de manera despòtica Nicolae Ceaucescu i la seva esposa Elena va trontollar fruit de les mobilitzacions populars que van desafiar el govern comunista romanès.

Tot i que poques setmanes abans d'aquella data, el 26 de novembre de 1989, Nicolae Ceaucescu havia estat reelegit de manera unànime com a president per una Assemblea Nacional completament controlada pel Partit Comunista, el cert és que el descontentament popular fruit de les seves polítiques econòmiques, que prioritzaven el retorn del deute extern gràcies a l'exportació agrícola i que comportaven grans penúries alimentàries al país, combinades amb la manca de llibertats civils i polítiques i amb un clima de sospita i de terror permanent fruit de l'acció de la Securitate, la policia política del règim, feia anys que es covava i va esclatar a Timisoara a partir del 16 de desembre de 1989 arran d'una manifestació espontània per protestar contra l'expulsió del país de László Tókés, un sacerdot protestant membre de la minoria hongaresa, que havia decretat la Securitate.

*Manifestació del 16 de desembre a Timisoara que va acabar desencadenant l'esclat de la revolució romanesa
Foto: FORTEPAN / Urbán Tamás*

El que en principi era una manifestació minoritària es va convertir, fruit de la intervenció de les forces especials de la policia política i de l'exèrcit, en una revolta popular que va aplegar als carrers de Timisoara fins a cent mil manifestants contraris al govern durant el 21 de desembre. Aquell mateix dia, Bucarest va ser escenari d'una gran concentració organitzada per la Securitate després d'una petició del mateix Ceaucescu que tenia com a objectiu demostrar que el règim conservava el suport de la majoria de la població.

Les coses no van funcionar, però, com els organitzadors havien previst. Mentre el president romanès s'adreçava als concentrats, pels altaveus va començar a sonar un enregistrament de les mobilitzacions de Timisoara on s'escoltaven crits i trets contra els manifestants, una circumstància que va desconcertar a Ceaucescu que va veure com la massa a la qual s'adreçava començava a proferir crits contra el règim i en suport als rebels de Timisoara.

Nicolae Ceaucescu i la seva esposa Elena observen desenaixats com la massa a la qual s'adreçaven inicia els crícs contra el règim Foto: Youtube

Així, doncs, aquell 21 de desembre, el que havia de ser un acte de fermesa del govern comunista es va convertir en l'inici de la seva caiguda. La difusió de les imatges per televisió va fer que els esdeveniments es precipitessin i que, en poques hores, centenars de milers de romanesos sortissin als carrers per protestar contra el règim provocant, l'endemà, l'evasió en helicòpter del matrimoni Ceaucescu de l'edifici del Comitè Central del Partit Comunista Romanès, des d'on s'havien adreçat a la massa aquell 21 de desembre.

La seva fugida acabaria de manera tràgica a Targoviste, una localitat situada a una cinquantena de quilòmetres de Bucarest, on el matrimoni va ser arrestat i sotmès, el dia de Nadal, a un judici sumaríssim que en menys d'una hora i sense cap mena de garantia va acabar decretant la seva condemna a mort en tant que "culpable de genocidi".

L'execució del matrimoni Ceaucescu va suposar la fi del règim comunista gràcies a una revolució que va deixar el trist balanç de 1.104 víctimes mortals i que va ser alhora una revolta popular i un cop d'Estat perpetrat per alguns dels capítosts del sistema que, sobtadament, van abraçar de manera entusiasta les idees neoliberals.

Un jove enarbora una bandera romanesa sense l'escut comunista al centre de Bucarest el 26 de desembre de 1989, l'endemà de l'execució del matrimoni Ceaucescu Foto: rarehistoricalphotos.com

Entre la llista de damnificats per la revolta, cal afegir-hi dos clubs esportius que es van convertir en les víctimes futbolístiques de la fi del règim dels Ceaucescu. De fet, la revolta romanesa va tenir lloc en plena aturada hivernal i hi va haver dos clubs que ja no van reprendre les competicions en ser fulminantment dissolts per les noves autoritats encapçalades pel Front de Salvació Nacional, que van voler castigar així les seves relacions amb el poder totalitari de qui s'havia fet anomenar "el geni dels Càrpats".

El primer d'aquests clubs va ser el Victòria de Bucarest, una entitat que havia estat creada el 1949 com a filial del Dinamo, l'equip del Ministeri de l'Interior, i que amb el pas dels anys es va convertir en l'estendard de la Milícia, el nom que rebia la policia, de la ciutat de Bucarest.

Aquesta circumstància va propiciar que els vincles entre el club, la Milícia i el totpoderós Ministeri de l'Interior fossin d'allò més estrets, fins al punt que hom atribueix a la intervenció d'aquests organismes el fet que el Victoria es proclamés campió de la lliga romanesa de segona divisió durant la temporada 1984-85 i assolís així l'ascens a primera, on va competir durant tres temporades abans de ser dissolt i on va aconseguir, en totes elles, fer-se amb la tercera plaça del campionat, tot just per darrere dels dos gegants de la capital: l'Steaua, el club de l'exèrcit, i el Dinamo, l'equip de la policia del qual havia estat filial.

El Victoria de Bucarest disputa com a local un partit de Copa de la UEFA contra el Dinamo de Dresde de la RDA sota l'atenta mirada d'oficials de la policia i d'una pancarta a major glòria de Nicolae Ceaucescu Foto: Elena Balan -Agerpres.ro

---

Una imatge de la plantilla del Victoria de Bucarest l'any 1987 Foto: okazii.ro

El fet que el Victoria fos dissolt de manera fulminant tot just després del triomf de la revolució es deu a la seva relació amb la Milícia però, sobretot, al fet que, fruit d'aquest vincle, havia estat objecte d'ajudes que vulneraven el principi d'esportivitat i que li havien permès convertir-se, durant la segona meitat de la dècada dels 80, en un dels grans del futbol romanès. Això explicaria que d'altres clubs relacionats amb organismes clau del règim comunista, com l'Steaua o el Dinamo, no patissin cap represàlia d'aquestes característiques.

La segona víctima futbolística de la revolució romanesa va ser l'Olt Scornicesti, l'equip de la petita localitat natal de Nicolae Ceaucescu que havia comptat amb el suport d'un règim que l'havia ajudat a ascendir fins a la primera divisió i que fins i tot li havia construït un flamant nou estadi amb una capacitat molt superior a la de la població total de la vila.

L'ascens meteòric de l'equip de la població d'on era originari Ceaucescu anava lligat al culte a la personalitat que es rendia a qui era considerat, entre d'altres, com "el fill més estimat del poble", "el campió de la pau" o "el roure d'Scornicesti". És per això que, atès que els èxits esportius d'aquest equip havien estat fruit d'evidents irregularitats, també va ser dissolt després del triomf de la revolució de desembre de 1989.

La casa natal de Nicolae Ceaucescu a la localitat de Scornicesti amb un bust dedicat a la seva memòria Foto: fanatik.ro

Així, doncs, quan el 24 de febrer de 1990 es va reprendre la lliga romanesa ho va fer sense l'Olt ni el Victoria, una circumstància que va propiciar que aquella temporada només un equip perdés la categoria a diferència dels tres que ho feien habitualment. Curiosament, la plaça de descens va ser per a un altre club amb vincles amb el règim:

el Flacara de Moreni, que tenia estrets lligams amb la Securitate.

Tot i que l'exfutbolista Cornel Dinu, que va ocupar el càrrec de secretari d'estat al Ministeri d'Esports del primer govern de després de la revolució, el que liderava el Front de Salvació Nacional, va intentar que el Flacara també fos dissolt per ordre governamental, es va trobar amb l'oposició de la federació romanesa que va argumentar que el de Moreni era un club amb molta història abans de la seva complicitat política amb la Securitate. Aquest fet el va salvar de la desaparició però no va evitar que molts dels seus jugadors abandonessin l'equip tement que amb la fi del règim deixessin de percebre el seu salari. Això va provocar que, malgrat la còmoda posició a mitja taula que el Flacara ocupava durant l'aturada hivernal, l'equip acabés baixant finalment a segona divisió.

Nicolae Ceaucescu i la plantilla de l'Steaua de Bucarest durant la recepció que el primer va dedicar al club al palau presidencial després que es proclamés campió d'Europa en derrotar al Barça el maig de 1986 Foto: qwizzeria.com

Un altre club que, gràcies a la seva història, es va salvar de represàlies polítiques per part del nou govern va ser l'Steaua de Bucarest, el club que havia dut la Copa d'Europa per primera vegada fins a un país del camp socialista després de derrotar contra tot pronòstic el Barça a la final de Sevilla del 7 de maig de 1986. L'Steaua comptava amb la simpatia oberta de Nicolae Ceaucescu fins al punt que el seu fill Valentin va exercir com a home fort del club i com a president a l'ombra durant el període daurat de l'entitat, a la segona meitat dels 80, quan va guanyar cinc lligues, quatre copes, la Copa i la Supercopa d'Europa en només un lustre.

Una imatge de Nicolae i Elena Ceaucescu amb el seu fill Valentin Foto: b1.ro

El triomf de la revolució va suposar la detenció de Valentin Ceaucescu i la seva desvinculació d'un Steaua que a final de temporada va veure com el Dinamo aconseguia trencar la seva hegemonia imposant-se tant a la copa com al campionat de lliga. Arribats a aquest punt, l'Steaua va voler purgar els pecats que el vinculaven al règim de Nicolae Ceaucescu esborrant l'estrella de cinc puntes del seu escut i oferint-se a retornar el títol de copa de 1988, que havia guanyat per decret federatiu després d'haver-se retirat de la final en protesta per una decisió arbitral.

Un oferiment que ni el Dinamo, el seu rival en la lluita pel trofeu, ni la federació van acceptar amb la voluntat de deixar constància històrica d'un temps en el qual els èxits sobre el terreny de joc tenien massa sovint més coses a veure amb les gestions en els cercles de poder que no pas amb els mèrits esportius.

Uns temps que van arribar a la seva fi amb la revolta del Nadal de 1989, una revolució que més enllà del matrimoni Ceaucescu i del més d'un miler de ciutadans que van caure víctimes de les bales dels irredempts del règim, també va tenir una llarga llista de víctimes futbolístiques.